

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 6To/17/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2323010866
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 04. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Pavol Macháč
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2024:2323010866.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Pavla Macháča a členov senátu JUDr. Kataríny Batisovej a JUDr. Andrey Kondllovej, v trestnej veci proti obžalovanému A. B., pre prečin ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 ods. 1 Trestného zákona, o odvolaniach prokurátora a obžalovaného proti rozsudku Okresného súdu Galanta z 11. septembra 2023, sp. zn. OT/165/2023, na verejnom zasadnutí konanom 23. apríla 2024 v Trnave, takto

rozhodol:

I. Podľa § 321 ods. 1 písm. d), písm. e), ods. 2 Trestného poriadku zrušuje sa napadnutý rozsudok vo výroku o treste a spôsobe jeho výkonu.

II. Podľa § 322 ods. 3 Trestného poriadku sa obžalovaný A. B., nar. XX.XX.XXXX v C. D., trvalé bydlisko C. C. E. XXX, okr. Banská Štiavnica,

odsudzuje

podľa § 289 ods. 1 Trestného zákona, za použitia ust. § 36 písm. l), § 38 ods. 3 Trestného zákona na trest odňatia slobody vo výmere 3 (tri) mesiace.

Podľa § 49 ods. 1 písm. a) Trestného zákona sa mu výkon trestu podmiennečne odkladá a podľa § 50 ods. 1 Trestného zákona sa mu určuje skúšobná doba na 2 (dva) roky.

Podľa § 61 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona sa obžalovanému ukladá aj trest zákazu činnosti vedenia motorových vozidiel akéhokoľvek druhu v cestnej premávke vo výmere 3 (tri) roky.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Galanta (ďalej len okresný súd) rozsudkom z 11. septembra 2023, č. k. OT/165/2023 – 105, uznal obžalovaného A. B. (ďalej len obžalovaný) za vinného z prečinu ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 odsek 1 Trestného zákona (ďalej len Tr. zák.) na tom skutkovom základe, že dňa 24. júla 2023 v čase o 15:36 hod. na ceste č. II/573 v smere od obce Vlčany na mesto Šaľa, v katastri mesta Šaľa na 16,0 km, viedol nákladné vozidlo značky Volkswagen Caddy Life, ev. č. C., pričom z dôvodu nedodržania pravidiel v cestnej premávke, bol zákonným spôsobom zastavený a následne kontrolovaný hliadkou Okresného dopravného inšpektorátu v Šali, a v čase o 15:39 hod., sa podrobil dychovej skúške elektrochemickým prístrojom Alcotest 7510 classic, pod číslom merania 4928, pričom mu bola nameraná hodnota alkoholu v dychu 1,34 mg/l.

2. Okresný súd obžalovaného za to odsúdil podľa § 289 ods. 1, § 36 písm. l), písm. n), § 38 ods. 2, ods. 3 Tr. zák. na trest odňatia slobody vo výmere 7 mesiacov, výkon ktorého mu podľa § 49 ods. 1 písm. a) Tr. zák. podmiennečne odložil a podľa § 51 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. určil obžalovanému skúšobnú dobu s probačným dohľadom v trvaní 16 mesiacov. Podľa § 51 ods. 3 písm. b) Tr. zák.

mu v rámci skúšobnej doby a probačného dohľadu uložil obmedzenie spočívajúce v zákaze požívania alkoholických nápojov a iných návykových látok a podľa § 51 ods. 4 písm. j) Tr. zák. povinnosť podrobiť

sa psychoterapii alebo zúčastniť sa na psychologickom poradenstve. Zároveň mu podľa § 61 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. uložil trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá každého druhu vo výmere 3 rokov.

3. Po vyhlásení rozsudku na hlavnom pojednávaní a poučení o opravnom prostriedku sa obžalovaný k opravnému prostriedku nevyjadril, prokurátor však zahlásil odvolanie čo do výroku o treste v neprospech obžalovaného.

4. Obžalovaný prostredníctvom svojho obhajcu JUDr. Radoslava Ulianka (ďalej len obhajca) podal voči vyššie cit. rozsudku okresného súdu odvolanie písomným podaním doručeným okresnému súdu 18. septembra 2023, ktoré odôvodnil prostredníctvom svojho obhajcu ďalším písomným podaním doručeným okresnému súdu dňa 19. októbra 2023.

4.1. V odvolaní po krátkej rekapitulácii výrokov napadnutého rozsudku obhajca žiadal preskúmať zákonnosť a odôvodnenosť výrokov napadnutého rozsudku, ako aj správnosť konania, ktoré jeho vydaniu predchádzalo. Poukázal na to, že obžalovaného konanie veľmi mrzí, úprimne to oľutoval a zdôraznil, že k požitiu alkoholického nápoja pred jazdou motorovým vozidlom sa od samotného začiatku trestného konania priznal. Obžalovaný svoj čin považuje za veľké pochybenie, ktoré už nikdy v budúcnosti nezopakuje, nakoľko už samotné prejednanie vecí pred súdom je pre neho dostatočným ponaučením a hanbí sa za svoje „zlyhanie“. Obžalovaný si je vedomý spáchania trestného činu, žiadnym spôsobom sa ho nesnaží bagatelizovať a iba úctivo žiadal prvostupňový súd, aby dôsledne prihliadol na všetky okolnosti prípadu a zohľadnil ním uvedené skutočnosti. Obhajca považuje uložený trest vzhľadom na okolnosti prípadu a osobu obžalovaného za neprimerane prísny, v dôsledku čoho je napadnutý rozsudok nezákonný a nespravodlivý.

4.2. Obhajca ďalej uviedol, že podľa jeho názoru na naplnenie účelu trestu a nápravu obžalovaného nepochybne postačuje aj trest kratšieho trvania, že trestná sadzba je v tomto prípade do 8 mesiacov, keďže vzhľadom na prevahu poľahčujúcich okolností sa znižuje horná hranica trestnej sadzby z 12 mesiacov o jednu tretinu (o 4 mesiace), že z odôvodnenia napadnutého rozsudku vôbec nie je zjavné, z akých dôvodov bol obžalovanému uložený trest odňatia slobody vo výmere 7 mesiacov, teda na samej hornej hranici trestnej sadzby a akými úvahami sa prvostupňový súd spravoval pri ukladaní daného trestu, čím rozsudok nespĺňa požiadavku pre riadne odôvodnenie a teda ani požiadavku zákonnosti, presvedčivosti a preskúmateľnosti. Pokiaľ okresný súd v odôvodnení uviedol, že „s poukazom na charakter a okolnosti žalovanej trestnej veci dospel k záveru, že účel trestu v danom prípade splní uloženie výchovného trestu“ (s čím plne obhajca súhlasil), nie je potom zjavné, prečo okresný súd, pri takomto odôvodnení, uložil trest odňatia slobody na samej hornej hranici trestnej sadzby. Uloženie trestu odňatia slobody v takejto výške, s prihliadnutím na všetky okolnosti, by bolo odôvodnené v prípade, ak by obžalovaný už bol v minulosti súdne trestaný alebo by bol recidivistom, čo však nie je naplnené. Výška uloženého trestu sa tiež vymyká aj zo samotnej praxe konajúceho okresného súdu, ktorý v obdobných veciach za spáchanie trestného činu podľa § 289 Tr. zák. neuložil tresty odňatia slobody v takej výmere (s podmieneným odkladom výkonu trestu) ako v prejednávanom prípade, ale nižšie, nehovoriac o prípadoch, kedy bolo konaním obvinených osôb spôsobený aj škodlivý následok.

4.3. Obhajca je toho názoru pri ukladaní trestu bolo nedostatočne prihliadnuté na to, že obžalovaný je bezúhonný a doposiaľ nebol nikdy súdne trestaný, ako aj skutočnosť, že z hľadiska spôsobeného následku svojim konaním nespôsobil žiadnu škodu. V nadväznosti na uvedené dôvody je toho názoru, že stanovená dĺžka skúšobnej doby s probačným dohľadom je neprimerane prísna a postačovalo by jej uloženie v kratšej výmere, a to aj s poukazom na osobu obžalovaného a jeho postoj k prejednávanému skutku od začiatku trestného konania - ku skutku sa v plnom rozsahu priznal a svoje konanie hlboko úprimne oľutoval, s orgánmi činnými v trestnom konaní, ako aj súdom plne spolupracoval. Ďalej v odvolaní uviedol, že uloženie trestu odňatia slobody s podmieneným odkladom jeho výkonu na skúšobnú dobu ako existencia hrozby nepodmienečného trestu taktiež nemôže byť neprimeraná a neodôvodnená. Na naplnenie účelu trestu z pohľadu individuálnej a generálnej prevencie v tomto prípade postačuje uloženie trestu odňatia slobody vo výmere určenej v polovici trestnej sadzby (po znížení hornej hranice trestnej sadzby podľa § 38 ods. 2,3 Tr. zák.) s určením skúšobnej doby vo výmere 12 mesiacov.

4.4. V ďalšom obhajca argumentoval, že aj trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá je uložený tiež v neprimeranej výmere 3 rokov súc toho názoru, že pri ukladaní uvedeného trestu popri treste odňatia slobody s podmieneným odkladom jeho výkonu, zároveň pri uložení obmedzení spočívajúcom v zákaze požívania alkoholických nápojov a iných návykových látok ako aj povinnosti podrobiť sa psychoterapii alebo zúčastniť sa na psychologickom poradenstve, by postačovalo jeho uloženie v kratšej výmere. Dôvodil aj tým, že obžalovaný je momentálne zamestnaný, pričom z charakteru jeho pracovnej náplne uvedenej v základných úlohách podľa prílohy č. 1 k pracovnej zmluve (tvoriacej súčasť súdneho spisu), okrem iného vyplýva aj vedenie nákladného vozidla. Uloženie trestu zákazu činnosti viesť motorové

vozidlá akéhokoľvek druhu v cestnej premávke má pre obžalovaného zásadné negatívne následky, keď výrazne zasahuje do jeho osobných práv, v prvom rade do výkonu povolania. Obžalovaný žiadal okresný súd o uloženie kratšieho trestu zákazu činnosti za súčasného uloženia iného alternatívneho trestu, napr. trestu povinnej práce, alebo peňažného trest vo výške 500,- eur, avšak sa nedozvedel, prečo tomuto návrhu nebolo vyhovené a nebola využitá ani jedna z navrhnutých možností alternatívnych druhov trestu. Obhajca dodal, že okresný súd o mimoriadne zníženie trestu pod dolnú hranicu nežiadali a zopakoval, že uloženie nepodmienečného trestu odňatia slobody ako to navrhovala na hlavnom pojednávaní obžaloba, považuje za rozporné so základnými zásadami ukladania trestov podľa § 34 Tr. zák. ako aj zaužívanou súdnou praxou a sú splnené všetky zákonné podmienky na uloženie podmieneného odkladu výkonu trestu odňatia slobody. Stotožnil sa s úvahami okresného súdu ohľadom neuloženia trestu prepadnutia veci – nákladného vozidla Volkswagen CaddyLife, ev. č. C..

4.5. V rámci konečného návrhu obhajca žiadal, aby bol napadnutý rozsudok zrušený a odvolací súd aby sám rozhodol vo veci rozsudkom a to tak, že obžalovanému uloží trest primeranejší, event. aby postupom podľa § 322 ods. 1 Trestného poriadku (ďalej len Tr. por.) vrátil vec súdu prvého stupňa, aby vo veci znovu konal a rozhodol.

4.6. Prokurátor sa k odvolaniu obžalovaného písomne nevyjadril.

5. Prokurátor zahlásené odvolanie odôvodnil osobitným písomným podaním doručeným okresnému súdu 3. októbra 2023.

5.1. Po rekapitulácii výrokov a odôvodnenia napadnutého rozsudku prokurátor namietal postup súdu - najmä s druhom a výškou uloženého trestu sa nestotožňoval, rovnako tak s neuložením trestu prepadnutia veci, súdom uložený trest považuje za neprimerane mierny.

5.2. Poukázal na znenie ust. § 34 ods. 1, ods. 2, ods. 3, ods. 4 Tr. zák. a § 60 ods. 1 písm. a) Tr. zák., pričom je názoru, že týmito ustanoveniami sa súd pri ukladaní trestu dostatočne neriadil.

5.3. Súdom uložený podmienený trest odňatia slobody sa javí vzhľadom na okolnosti prípadu za neprimerane mierny. Považoval za potrebné uviesť, že obžalovaný viedol vozidlo v ťažkom stupni opitosti - 1,34 mg/l (2,79 promile), pričom v takomto stave sa motorové vozidlo stáva v rukách páchatel'a zbraňou, navyše neovládateľnou. O to závažnejšia je v danom prípade skutočnosť, že obžalovaný už bol v minulosti postihnutý za vedenie vozidla pod vplyvom alkoholu, pričom toto postihnutie na neho nemalo celkom evidentne žiaden účinok. Napriek predchádzajúcemu postihnutiu si opätovne sadol za volant vozidla, tentokrát však v stupni ťažkej opitosti a neváhal ho viesť po cestnej komunikácii, kde mohlo dôjsť k ďaleko horšiemu následku. Taktiež sa nestotožňuje s neuložením trestu prepadnutia veci, ktorá bola použitá na spáchanie trestného činu - osobného motorového vozidla. Do konania bolo zadovážené i odborné vyjadrenie k hodnote zaisteného vozidla, pričom táto hodnota nie je neprimeraná povahe a okolnostiam, ako i následkom daného trestného činu. Nepochybne sa taktiež, čo sa týka daného vozidla, jedná o nástroj trestnej činnosti, pričom v danom prípade bolo jeho prepadnutie namieste. Argumentoval tým, že v prejednávanej prípadu je nevyhnutné vychádzať pri ukladaní trestu zo všetkých okolností prípadu spáchania daného trestného činu, t. j. okrem iného zohľadnenia najmä (nie však výlučne) množstvo požitého alkoholu vodičom motorového vozidla.

5.4. V tejto súvislosti prokurátor poukázal na napr. MUDr. Kollára S., znalecký ústav Inštitút forenzných medicínskych expertíz Bratislava – FORENZNE – PSYCHIATRICKÁ ALKOHOLÓGIA: „STUPEŇ OPITOSTI:

- Podnapitost' 0,15 až 0,47 mg/l (0,30 až 0,99 promile)

· Hovornosť, ľahká eufória, pocit uvoľnenia, zmiernenie úzkosti, útlmu, ľahšie nadväzovanie spoločenských kontaktov, predĺženie reakčného času, ovplyvnenie priestorového videnia, adaptácie na svetlo – tma, farbocitu.

- Mierna opitost' 0,48 až 0,71 mg/l (1,00 až 1,49 promile)

· Zvýšená hovornosť, stupňujúca sa eufória a uvoľnenosť, vtipkovanie, bezstarosť, „povznesenie sa nad bežné problémy“, zvýšené sebadôvera, vystatovačnosť, preceňovanie vlastných schopností (fyzických aj psychických), oslabovanie morálnych zábran, sexuálnych zábran, predĺžovanie reakčného času, porucha koordinácie pohybov, začervenanie obličaja, narušenie sluchu.

- Stredná opitost' 0,72 až 0,95 mg/l (1,50 až 1,99 promile)

· Stupňujú sa doteraz uvedené príznaky (jemná motorika, hrubá motorika), zníženie pozornosti (nové javy, neočakávané situácie), schopnosti plánovania, predvídania nebezpečenstva, narušenie reči, znižovanie zábran, demaskujú sa skryté zložky osobnosti, pudová zložka osobnosti, afektemotivita labilná až inkontinentná, agresivita.

- Ťažká opitost' 0,96 až 1,43 mg/l (2,00 až 2,99 promile)

· Ťažké poruchy reči, psychomotoriky, výrazné poruchy chovania, agresivita – typická u agresívnych osobností zvracanie, únik moča, stolice.

(prednáška dostupná i na webe: https://ja-sr.sk/sites/default/files/2021-04/Forenzne_psychiacka_ALOHOLOGIA.pdf).

1.

2.

3.

4.

5.

6.

7.

7.1.

7.2.

7.3.

7.4.

7.5.

7.6.

5.5. Prokurátor v odvolaní zdôraznil, že pokiaľ teda v prejednávanom prípade obžalovaný vykonával jazdu s osobným motorovým vozidlom v stupni ťažkej opitosti, keďže nafúkal cez 2 promile (takmer 3), jednalo sa o stav, ktorý mu bez akýchkoľvek pochybností vykonávať túto činnosť znemožňoval a činil obzvlášť nebezpečnou. Stupeň opitosti páchatela je potrebné vždy zohľadňovať v rámci skúmania závažnosti spáchaného prečinu a mal by byť zohľadnený aj pri individualizácii trestnej sankcie. Upriamil pozornosť na to, že za daných okolností sa motorové vozidlo v rukách takto alkoholom ovplyvneného páchatela mení na zbraň a táto je v zásade neovládateľná, resp. neovládateľná v dostatočnom rozsahu. Riziko spôsobenia škody či ublíženia na zdraví, resp. ešte ďaleko horšieho následku je potom v takom prípade mimoriadne vysoké a pokiaľ obžalovaný vedomý si takéhoto rizika sa toto rozhodol dobrovoľne podstúpiť, je povinný znášať následky z toho plynúce.

5.6. V nadväznosti na vyššie uvedené prokurátor opakovane konštatoval, že súdom uložený trest sa javí ako neprimerane mierny. Nie je namieste ukladať prísne sankcie iba pri poruchovom následku trestného činu, pretože v prípade dopravných nehôd pod vplyvom alkoholu s tragickými následkami sú tieto už nezvratné a žiadny, teda ani prísny trest vodičovi nenahradí ujmu, ktorú už spôsobil poškodeným pozostalým. Pri prísnejších trestoch v prípade ohrozovacieho trestného činu podľa § 289 Tr. zák. tieto naopak môžu viesť k tomu, aby si vodič svoju chybu dostatočne uvedomil a už ju nikdy nezopakoval, teda môže byť naplnená preventívna funkcia trestu vo vzťahu k ďalšej trestnej činnosti s nezvratnými následkami. Prokurátor je toho názoru, že v danom prípade malo byť namieste uloženie krátkeho nepodmienečného trestu odňatia slobody, ktorý by tak reflektoval na závažnosť spáchaného daného činu, ako i predchádzajúci život obžalovaného, rovnako tak trest prepadnutia daného vozidla. Súdom uložený trest považuje vzhľadom na všetky vyššie uvedené dôvody za jednak nezákonný, ako i neprimerane mierny, v rozpore s ustanovením § 34 ods. 1, ods. 4 Tr. zák.

5.7. V rámci konečného návrhu preto žiadal, aby odvolací súd postupom podľa § 321 ods. 1 písm. d), písm. e), ods. 2 Tr. por. zrušil napadnutý rozsudok vo výroku o treste a aby v zmysle ustanovenia § 322 ods. 3 Tr. por. obžalovanému uložil primeraný a zákonný trest, ktorý predstavuje nepodmienečný trest odňatia slobody vo výmere min. 1 mesiac, trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá vo výmere min. 3 roky, ako i trest prepadnutia veci - osobného motorového vozidla.

6. K odvolaniu prokurátora sa písomne vyjadril obžalovaný prostredníctvom svojho obhajcu písomným podaním doručeným okresnému súdu 9. novembra 2023.

6.1. Obhajoba s odvolaním prokurátora a jeho dôvodmi nesúhlasí, považuje ho za nedôvodné. Uviedol, že uloženie nepodmienečného trestu odňatia slobody považuje v tomto prípade, pri zohľadnení všetkých okolností skutku ako aj osobných pomerov obžalovaného, za rozporné so základnými zásadami ukladania trestov podľa § 34 Tr. zák. ako aj so zaužívanou súdnou praxou, podľa neho splnené všetky zákonné podmienky na podmienečný odklad výkonu trestu odňatia slobody. Obhajca argumentoval tým, že nepodmienečný trest odňatia slobody je najprísnejší druh trestu, aký možno uložiť za spáchanie trestného činu, ktorý je zároveň najvýraznejším a najintenzívnejším zásahom do osobnej slobody fyzickej osoby a jej základných práv a slobôd. Jeho uloženie prichádza do úvahy až vtedy, ak na dosiahnutie účelu trestu ostatné tresty nepostačujú. Z toho dôvodu má trest odňatia slobody medzi ostatnými trestmi postavenie ultima ratio, ktorý má nastúpiť až vtedy, ak účel trestu nemožno dosiahnuť inými trestami, ktoré nie sú spojené s odňatím slobody. Uloženie nepodmienečného trestu odňatia slobody by však v tomto prípade bolo neprimerane prísne, vyslovene nespravodlivé a v rozpore so základnými zásadami ukladania trestov v zmysle § 34 Tr. zák., a to s ohľadom na osobu obžalovaného a jeho osobné pomery, doterajší spôsob života, keďže doposiaľ nebol nikdy súdne trestaný, možnosti nápravy ako aj jeho

správanie sa po skutku, ku ktorému sa priznal a oľutoval ho. Uloženie nepodmienečného trestu odňatia slobody pre stíhaný trestný čin podľa § 289 Tr. zák. by prichádzalo do úvahy predovšetkým v prípadoch opakovanej recidívy (či už druhovej alebo individuálnej), čo nespĺňa atribúty tejto trestnej veci.

6.2. Obhajca ďalej rozporuje tvrdenie prokurátora, že účel trestu môže byť v tomto prípade naplnený len formou uloženia nepodmienečného trestu s poukazom na množstvo požitého alkoholu, ignorujúc pritom ostatné skutočnosti a výchovný vplyv podmieneného odkladu výkonu trestu, trestu zákazu činnosti a uložených obmedzení a povinností ukladaných napadnutým rozsudkom. Takýto názor prokurátora označil obhajca vyslovene za predčasný, nedôvodný, nelogický a až bažiaci po čistej represii. Považuje za nevyhnutné podotknúť, že pre zachovanie spravodlivosti v trestaní páchatelov nesmie byť trest prísnejší ako je potrebné pre ochranu spoločnosti. Ide predovšetkým o potrebu pôsobiť na páchatel'a, aby svoj protiprávny čin už v budúcnosti nezopakoval, ale nesmie sa jednať o trest exemplárny. Trestné právo v Slovenskej republike je založené na zásade humanizmu, z ktorej implicitne vyplýva, že trest má spôsobiť iba takú ujmu, akú vyžaduje splnenie účelu trestu. Čiže ujma, ktorá je obsiahnutá v uloženom treste, nemá prevyšovať nevyhnutnú potrebu ochrany spoločnosti a pokiaľ je to možné treba použiť také tresty, ktoré nesúvisia s trestom odňatia slobody. Ak by súd prijal argumentáciu prokurátora, prišlo by v danom prípade k porušeniu zásady humanity, ako aj k rozporu s konštantnou rozhodovacou činnosťou súdov a narušeniu princípu právnej istoty, ktorého požiadavkou je, aby rozhodnutia súdov boli právne predvídateľné a aby páchatelia neboli za spáchanie obdobných skutkov neprimerane a celkom zjavne odlišne sankcionovaní. Z rozhodovacej činnosti súdov je totiž zrejmé, že u prvotrestaných páchatel'ov súdy sledujú jednoznačné rozlíšenie a odstupňovanie závažnosti jednotlivých prípadov od tých, kde k ohrozeniu záujmu chráneného Tr. zák. v § 289 prichádza opakovane.

6.3. Obhajca zvýraznil, že upravená výmera trestnej sadzby (postupom podľa § 32 ods. 2, 3 Tr. zák.) je v tomto prípade do 8 mesiacov, sú splnené všetky zákonné podmienky na podmienený odklad výkonu trestu odňatia slobody v zmysle ust. § 49 a nasl. Tr. zák., ku skutku, ktorý je kladený obžalovanému za vinu, sa tento priznal už v prípravnom konaní ako aj na hlavnom pojednávaní, svoje konanie úprimne opakovane oľutoval a obžalovaný sa hanbí, že sa daného skutku dopustil, už samotné prejednanie veci pred súdom je preto pre obžalovaného dostatočným ponaučením do budúcnosti, z odpisu z registra trestov je zrejmé, že ide o osobu bezúhonnú, doposiaľ súdne netrestanú, ktorá činom nespôsobilá žiadnu škodu.

6.4. K návrhu prokurátora na uloženie trestu prepadnutia veci obhajca uviedol, že sa v plnom rozsahu stotožnil s časťou odôvodnenia napadnutého rozsudku, uloženie takého druhu trestu je v okolnostiach tejto veci neprimerané vo vzťahu k spáchanému skutku, hodnote veci a následkom konania, ako aj v rozpore so zásadami ukladania trestov. Zdôraznil, že obžalovaný prvýkrát stojí pred súdom a svojim konaním nespôsobil žiadnu dopravnú nehodu, ani ujmu na majetku. Bude nad ním „visieť“ hrozba výkonu nepodmienečného trestu odňatia slobody a súčasne mu bude znemožnené dočasne vykonávanie činnosti, pri ktorej sa dopustil trestného činu. Už takto uložené tresty vytvárajú predpoklad dosiahnutia jeho nápravy a prevýchovy a sú spôsobilé naplniť účel trestu z aspektu individuálnej, ako aj generálnej prevencie. Uloženie trestu prepadnutia veci v okolnostiach daného prípadu by bolo aj v rozpore s jeho účelom, ktorým je odňať páchatel'ovi vec, ktorá môže slúžiť k ďalšiemu páchaniu trestného činu, prípadne sťažiť páchatel'ovi podmienky k ďalšej trestnej činnosti. Jednalo by sa preto o prostú represiu. Uloženie trestu prepadnutia veci ako trestu tretieho, za prečin, pri ktorom zákon v osobitnej časti ustanovuje možnosť uloženia trestu odňatia slobody najviac na 1 rok (po úprave trestnej sadzby dokonca do 8 mesiacov), by v danom prípade bolo mimoriadne prísne a zároveň v rozpore s účelom trestu vyjadrenom v ust. § 34 ods. 1 Tr. zák. Zároveň poukázal obhajca na ust. § 60 ods. 6 písm. b) Tr. zák., podľa ktorého nemožno ukladať trest prepadnutia veci, ak by jej hodnota bola v zjavnom nepomere k miere závažnosti prečinu. Obhajoba má dôvodné pochybnosti o správnosti odborného vyjadrenia (B. D. – CAR BOX, IČO: 41 843 631 zo dňa 25.07.2023) k hodnote nákladného vozidla, ktoré nespĺňa zákonom vyžadované formálne náležitosti odborného vyjadrenia v zmysle ust. § 141 ods. 1 a nasl. Tr. por. (zrozumiteľnosť, preskúmateľnosť, zdôvodnenie a pravdepodobne nebolo vôbec vyhotovené organizáciou špecializovanou v danej oblasti, nakoľko z verejne dostupných informácií vyplýva, že predmetom činnosti B. D. – CAR BOX, IČO: 41 843 631, je maloobchodný predaj autosúčiastok a náhradných dielov). Poukázal tiež na to, že odhad uvedený v tomto odbornom vyjadrení je vyslovene nesprávny a hodnota motorového vozidla bola výrazne podhodnotená. Z verejne dostupných informácií (webové stránky predajcov jazdených vozidiel + inzertné portály) vyplýva, že štandardná kúpna cena za daný typ a model motorového vozidla v obdobnom technickom stave sa pohybuje v rozmedzí od 2000 do 4500 €, pričom za 500 € nie je možné kúpiť ani len havarované, nepojazdné vozidlo tohto modelu a špecifikácie. O pravdivosti týchto tvrdení svedčí okrem vyššie uvedeného aj to, že predmetné vozidlo bolo kúpené za kúpnu cenu 2.500 €, po jeho kúpe boli následne na jeho opravu vynaložené

ďalšie finančné prostriedky v hodnote minimálne 800 €, o čom ako dôkaz priložil fotokópiu inzerátov z webových stránok predajcov vozidiel. Obhajca ďalej uviedol, že uloženie trestu prepadnutia veci by bolo duplicitnou sankciou k uloženému trestu zákazu činnosti viesť motorové vozidlá každého druhu v trvaní 3 roky, a to vzhľadom na účel oboch druhov trestov, najmä pri zohľadnení charakteru a závažnosti danej trestnej činnosti. Účelom trestu zákazu činnosti je predsa obdobne ako je tomu pri treste prepadnutia veci nielen potrestanie páchatel'a, ale tento trest na páchatel'a vplýva aj morálne a výchovne, tzn. jeho účelom je okrem zamedzenia v pokračovaní trestnej činnosti tiež znemožnenie využívania vodičského oprávnenia po stanovenú dobu, počas ktorej si má páchatel' na jednej strane uvedomiť škodlivosť svojho konania a zároveň mu zákaz činnosti má byť výstrahou a ponaučením pred ďalším páchaním trestnej činnosti v budúcnosti. Bol presvedčený, že súbežné ukladanie oboch trestov (zákazu činnosti a prepadnutia veci) je neprimeranou sankciou a je tiež v príkrom rozpore so zásadami ukladania trestov a s účelom zákona.

6.5. V ostatnom v celom rozsahu poukázal na obsah odôvodnenia odvolania a v mene obžalovaného žiadal, aby odvolací súd rozhodol tak ako je uvedené v petite písomne odôvodneného odvolania.

7. Spisový materiál bol Krajskému súdu v Trnave (ďalej len krajský súd) riadne predložený na rozhodnutie o odvolaniach prokurátora a obžalovaného 24. januára 2024.

8. Za účelom prejednávania podaných odvolaní nariadil krajský súd termín verejného zasadnutia na 23. apríla 2024. Verejného zasadnutia sa zúčastnil prokurátor krajskej prokuratúry, obžalovaný, obhajca obžalovaného JUDr. Radoslav Ulianko nebol prítomný, na základe substitučnej plnej moci bol prítomný jeho advokátsky koncipient Mgr. Martin Kyseľ. Dokazovanie na verejnom zasadnutí krajský súd nedopíňal, nakoľko v tomto smere žiadne návrhy neboli. V rámci konečných návrhov prokurátor odkázal na odôvodnenie odvolania podaného Okresnou prokuratúrou, s ktorým sa stotožnil. Zároveň navrhol, aby krajský súd zrušil výrok o treste v napadnutom rozsudku a sám rozhodol tak, že obžalovanému uloží primeraný, zákonný, spravodlivý trest. Odvolanie obžalovaného navrhol zamietnuť ako nedôvodné. Substitučný obhajca v rámci konečného návrhu zotrval v celom rozsahu na podanom odvolaní, uložený trest v napadnutom rozsudku považoval za neprimerane prísny a trest navrhovaný obžalobou považoval vyslovene exemplárny v rozpore so základnými zásadami trestného konania. Uviedol, že trestné konanie malo na obžalovaného pozitívny účinok, ktoré splnilo svoj účel, ktorým je nielen potrestanie, ale aj prevýchova a naplnenie preventívnej funkcie a tvrdil, že obžalovaný sa už v budúcnosti nedopustí žiadneho protiprávneho konania, toto jeho jednorazové zlyhanie ho veľmi mrzí a bolo preňho dostatočným ponaučením. V súčasnosti je zamestnaný, vzorne plní všetky povinnosti, nedopúšťa sa žiadnej protiprávnej činnosti. Preto navrhol napadnutý rozsudok zrušiť a vo veci rozhodnúť postupom podľa § 322 ods. 3 Tr. por., keďže uložený trest považoval za neprimerane prísny a zároveň navrhol odvolanie prokuratúry zamietnuť ako nedôvodné. Obžalovaný v rámci svojho konečného návrhu oľutoval svoje konanie. V zhode s obhajcom uviedol, že je zamestnaný, snaží sa nekonať protiprávne. Dôvodil, že vodičský preukaz potrebuje pre svoju prácu, robí u brata väčšinou dopravu. Bol aj u psychologičky na poradenstve, má snahu dať veci do poriadku, aby viedol riadny život.

9. Podľa § 317 ods.1 Tr. por., ak nezamietne odvolací súd odvolanie podľa § 316 ods. 1 alebo nezruší rozsudok podľa § 316 ods. 3, preskúma zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo. Na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané, prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1.

Podľa § 319 Tr. por. odvolací súd odvolanie zamietne, ak zistí, že nie je dôvodné.

Podľa § 321 ods. 1 Tr. por. odvolací súd zruší napadnutý rozsudok aj

- a) pre podstatné chyby konania, ktoré napadnutým výrokom rozsudku predchádzali, najmä preto, že boli porušené ustanovenia, ktorými sa má zabezpečiť objasnenie veci alebo právo obhajoby,
- b) pre chyby v napadnutých výrokoch rozsudku, najmä pre nejasnosť alebo neúplnosť jeho skutkových zistení alebo preto, že sa súd nevysporiadal so všetkými okolnosťami významnými pre rozhodnutie,
- c) ak vzniknú pochybnosti o správnosti skutkových zistení napadnutých výrokov, na ktorých objasnenie treba dôkazy opakovať alebo vykonať ďalšie dôkazy,
- d) ak bolo napadnutým rozsudkom porušené ustanovenie Trestného zákona,
- e) ak je uložený trest neprimeraný, alebo
- f) ak je rozhodnutie o uplatnenom nároku poškodeného na náhradu škody v rozpore so zákonom.

Podľa § 321 ods. 2 Tr. por., ak bolo odvolanie obmedzené podľa § 317 ods. 1 alebo 3, odvolací súd z dôvodu uvedeného v odseku 1 zruší len napadnutý výrok rozsudku. Ak však odvolací súd zruší hoci i len sčasti výrok o vine, zruší vždy súčasne celý výrok o treste, ako aj ďalšie výroky, ktoré majú vo výroku o vine svoj podklad.

Podľa § 322 ods. 3 Tr. por., odvolací súd rozhodne sám rozsudkom vo veci, ak možno nové rozhodnutie urobiť na podklade skutkového stavu, ktorý bol v napadnutom rozsudku správne zistený alebo doplnený dôkazmi vykonanými pred odvolacím súdom. V neprospech obžalovaného môže odvolací súd zmeniť napadnutý rozsudok len na základe odvolania prokurátora, ktoré bolo podané v neprospech obžalovaného; vo výroku o náhrade škody tak môže urobiť aj na podklade odvolania poškodeného, ktorý uplatnil nárok na náhradu škody.

10. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací, na základe riadne a včas podaných odvolaní na to oprávnenými osobami – prokurátorom a obžalovaným - postupom podľa § 317 ods. 1 Tr. por. preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť výroku o treste, proti ktorému prokurátor i obžalovaný podali odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré mu predchádzalo. Na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané, prihliadal len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por. Po preskúmaní predloženého spisového materiálu, napadnutého rozsudku a podaných odvolaní krajský súd zistil, že dôvodné sú obe odvolania.

Ku konaniu, ktoré napadnutému výroku predchádzalo

11. Pokiaľ ide o správnosť postupu konania, ktoré predchádzalo výroku o treste, v tomto smere žiadne námietky odvolateľa nevzniesli a chyby konania odvolaniami nevytýkané, ktoré by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por., krajský súd vlastným prieskumom nezistil. Zo zápisnice z hlavného pojednávania vyplýva, že okresný súd dokazovanie ohľadom tohto výroku vykonal zákonným spôsobom a v rozsahu dostatočnom na spravodlivé, stavu veci a zákonu zodpovedajúce rozhodnutie.

K výroku o treste všeobecne

12. Pokiaľ ide o napadnutý výrok o treste, krajský súd považuje za potrebné na úvod pripomenúť niektoré teoretické východiská rozhodné pre ukladanie trestu.

12.1. Pri úvahách o druhu a výmere trestu postupuje každý súd v zmysle zásad a kritérií rozhodných pre ukladanie trestov uvedených v ust. § 34 ods. 1, ods. 3 Tr. Zák., podľa ktorých trest má zabezpečiť ochranu spoločnosti pred páchatelom tým, že mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti a vytvorí podmienky na jeho výchovu k tomu, aby viedol riadny život a súčasne iných odradí od páchania trestných činov, trest zároveň vyjadruje morálne odsúdenie páchatel'a spoločnosťou. Trest má postihovať iba páchatel'a, tak aby bol zabezpečený čo najmenší vplyv na jeho rodinu a jemu blízke osoby.

12.2. Trest ako taký je právnym následkom trestného činu a preto musí byť úmerný k spáchanému trestnému činu (zásada proporcionálnosti trestu). Úmernosť trestu okrem iného určujú aj pohnútky páchatel'a a možnosti jeho nápravy. Úsudok o možnosti nápravy páchatel'a si súd vytvára z veľkej časti už na základe hodnotenia povahy a závažnosti spáchaného trestného činu (t. j. či ide o prečin, zločin, obzvlášť závažný zločin) pri náležitom zhodnotení osoby páchatel'a. Záver súdu o možnosti nápravy páchatel'a musí byť vždy v plnom súlade s ochranou, ktorú súd uloženým trestom poskytuje záujmom spoločnosti, štátu a členom spoločnosti pred útokmi páchatel'ov trestných činov a výchovným pôsobením na ostatných členov spoločnosti.

12.3. Trest je aj jedným z prostriedkov na dosiahnutie účelu Trestného zákona, čím je určená aj jeho funkcia v tých smeroch, v ktorých má pôsobiť zákon, t. j. na ochranu spoločnosti a na výchovu páchatel'a a ostatných občanov. Ochrana spoločnosti sa uskutočňuje dvoma prvkami, jednak prvkom donútenia (represia), ale tiež prvkom výchovy. Oba prvky sa uplatňujú zásadne súčasne v každom treste, pričom treba mať na zreteli dôležitosť vzájomného pomeru medzi trestnou represiou a prevenciou. Trestný zákon vychádza z myšlienky, že základným účelom a cieľom trestu je ochrana spoločnosti pred trestnými činmi a pred ich páchatel'mi.

12.4. Individuálna prevencia spočíva vo vytvorení podmienok na výchovu odsúdeného k tomu, aby viedol riadny život. Generálna prevencia má zabezpečiť nielen odradenie ostatných potenciálnych páchatel'ov od páchania trestných činov, ale i utvrdenie pocitu právnej istoty a spravodlivosti u ostatných členov spoločnosti. Spravodlivé a včasné uloženie trestu dáva

ostatným členom spoločnosti najavo, že konanie, za ktoré bol uložený trest, je protiprávne a nežiaduce, varuje ich pred páchaním trestnej činnosti a posilňuje pocit právnej istoty a právneho štátu. Trestný zákon vychádza z jednoty individuálnej a generálnej prevencie, pričom obe tieto zložky sa navzájom dopĺňajú a podmieňujú. Disproporcia medzi jednotlivými druhmi prevencie v zásade vedie k nedostatočnému výchovnému pôsobeniu trestu, tak na páchatel'a trestného činu, ako i na ostatných členov spoločnosti. Trest samozrejme musí vyjadrovať aj morálne odsúdenie páchatel'a spoločnosťou. Inak povedané musí vyjadrovať spoločenské odsúdenie, negatívne ohodnotenie páchatel'a a jeho činu, tak právne, ako aj etické.

12.5. Pri ukladaní trestu musí súd obligatórne prihliadnuť podľa § 38 ods. 2 Tr. zák. na pomer a mieru závažnosti poľahčujúcich a priťažujúcich okolností. Zároveň pri určovaní druhu a výmery trestu musí súd v súlade s ust. § 34 ods. 4 Tr. zák. prihliadnuť na spôsob spáchania trestného činu a jeho následok,

zavinenie, pohnútku, priťažujúce a poľahčujúce okolnosti, ako aj na osobu páchatel'a, jeho pomery a možnosti jeho nápravy.

12.6. V rámci požiadavky primeranosti trestu zohráva významnú úlohu sudcovská individualizácia trestu, ktorá fakticky umožňuje naplnenie tejto požiadavky v konkrétnych prípadoch. Individualizácia trestu je prostriedkom dosiahnutia primeranosti trestu. Druh a intenzita trestu musia byť súdom v každom konkrétnom prípade stanovené tak, aby zodpovedali všetkým zvláštnostiam daného prípadu.

12.7. Neprimerane prísne (ale, samozrejme, i neprimerane mierne) tresty pôsobia škodlivo na páchatel'a i spoločnosť. U verejnosti môžu neprimerané tresty vyvolať súcit s páchatel'om či ohroziť jej dôveru v spravodlivé rozhodovanie súdu, či jej dôveru v súdnu moc ako celok. U páchatel'a neprimerane prísne tresty vedú k zatrpknutosti, pretože takéto tresty páchatel' oprávnene nemôže považovať za spravodlivé. Páchatel' je súdom odsudzovaný za nespravodlivosť (bezprávie), ktorú trestným činom spáchal, a preto má právo očakávať spravodlivosť zo strany súdu. Primeranosť trestu je zároveň nevyhnutným predpokladom dosiahnutia výchovných účinkov trestu, keďže nevyhnutným predpokladom prevýchovy páchatel'a je jeho akceptovanie trestu ako spravodlivého následku jeho protiprávneho konania, pričom v prípade nespravodlivého trestu k takejto akceptácii trestu zo strany páchatel'a pochopiteľne nemôže dôjsť. Spravodlivosť trestu je tak možné považovať aj za predpoklad prerastania represívneho pôsobenia trestu do pôsobenia výchovného.

K výroku o treste konkrétne

13. Pokiaľ ide o povahu spáchaného prečinu, správne prokurátor v odvolaní poukázal na to, že trestný čin ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 ods. 1 Tr. zák. je ohrozovací trestný čin. Objektom tejto skutkovej podstaty je ochrana života, zdravia a majetku, najmä pred vodičmi motorových vozidiel, ktorí vedú motorové vozidlo pod vplyvom alkoholu alebo drog. Z povahy motorových vozidiel, ktoré svojou váhou a motorickou silou spôsobujú závažné deštruktívne účinky, vyplýva, že následky dopravných nehôd sú spravidla závažné, keďže ide nielen o prípady usmrtenia, ale aj veľmi časté prípady, pri ktorých dochádza k ťažkým zraneniam poškodených. Objektívna stránka tohto trestného činu spočíva v konaní páchatel'a, ktorý v stave vylučujúcom spôsobilosť, ktorý si privodil vplyvom návykovej látky, vykonáva zamestnanie alebo inú činnosť, pri ktorých by mohol ohroziť život alebo zdravie ľudí alebo spôsobiť značnú škodu na majetku. Z hľadiska ovplyvnenia alkoholom rozumieme pod pojmom stav vylučujúci spôsobilosť, kedy hladina alkoholu v krvi vodiča motorového vozidla dosiahne 1,0 g/kg (1 promile), nakoľko podľa poznatkov lekárskej vedy nie je žiadny, teda ani nadpriemerne disponovaný vodič motorového vozidla, schopný bezpečne viesť motorové vozidlo pri takejto hladine alkoholu v jeho krvi. Páchatel'om tohto trestného činu môže byť ktokoľvek (všeobecný), z hľadiska subjektívnej stránky sa vyžaduje úmyselné zavinenie.

13.1. Krajský súd sa stotožňuje s názorom prokurátora, že pokiaľ páchatel' viedol motorové vozidlo v cestnej premávke pod vplyvom alkoholu v stave vylučujúcom spôsobilosť, tak nie je v zásade jedno, v akom stupni opitosti sa nachádzal, resp. o akú hodnotu páchatel' prekročil kľúčovú hranicu jedného promile alkoholu v krvi. Krajský súd zastáva názor, že každé ovplyvnenie alkoholom znižuje schopnosť k vedeniu motorového vozidla v cestnej premávke, nakoľko vodič potom nie je schopný správnych a včasných vnemov, pohotových reakcií na situácie bežne vznikajúce v cestnej premávke, preto je dôležité vedieť, k akému výraznému zníženiu schopností vodiča vplyvom návykovej látky, spravidla alkoholu, došlo. Z logiky veci platí, že čím vyššia je hladina alkoholu v krvi páchatel'a tohto činu, t. j. stupeň jeho opitosti (resp. čím vyššia je miera jeho ovplyvnenia inou návykovou látkou ako je alkohol), tým je jeho schopnosť viesť motorové vozidlo v cestnej premávke nižšia (problematickejšia, obmedzenejšia) a naopak potenciálne riziko ohrozenia záujmov chránených Tr. zák. vyššie. Na základe uvedeného je preto krajský súd toho názoru, že stupeň opitosti páchatel'a je potrebné vždy zohľadňovať v rámci skúmania závažnosti spáchaného prečinu a mal by byť zohľadnený aj pri individualizácii trestnej sankcie, na ktorú skutočnosť prokurátor dôvodne v odvolaní poukazuje.

13.2. V tomto prípade z ustálených skutkových zistení vyplýva, že obžalovaný viedol ako vodič osobné motorové vozidlo pod vplyvom alkoholu s nameranou hodnotou 1,34 mg alkoholu na liter vydychaného vzduchu, čo v prepočte činí 2,79 promile alkoholu v krvi. Takúto hladinu alkoholu v krvi veda označuje za ťažkú opitosť, v rámci tohto stavu osoba nie je schopná samostatnej chôdze, má blábolivú reč, psychické poruchy, výraznejšie poruchy správania (napr. opilecká agresivita), zvracanie a pod. Závažnosť prečinu spáchaného obžalovaným v rámci kategórie týchto trestných činov tak aj podľa názoru krajského súdu bola vysoká, tu aj s poukazom na čas, kedy viedol vozidlo v dopravnej špičke (15.35 hod.).

13.3. Na strane druhej krajský súd nezdieľa názor prokurátora, že páchatel'a prečinu ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 ods. 1 Tr. zák., u ktorého bola zistená ťažká opitosť (2,0 až 2,99 promile alkoholu v krvi), nemožno potrestať trestom odňatia slobody s podmieneným odkladom jeho výkonu, ak sú na to splnené zákonné podmienky. Je tomu tak z dôvodu, že okrem stupňa opitosti

majúceho vplyv na závažnosť spáchaného prečinu je potrebné zvážiť aj možnosti nápravy páchateľa týmto druhom trestu. A práve táto ostatná zákonná podmienka v prípade obžalovaného podľa názoru krajského súdu stále splnená je, čo vytvára prekážku pre jeho potrestanie nepodmienečným trestom odňatia slobody v zmysle návrhu prokurátora.

13.4. Ide totiž o to, že obžalovaný doposiaľ nebol súdne trestaný a priestupkovo postihnutý na úseku dopravy bol od roku 2015, kedy získal vodičské oprávnenie na vedenie osobného motorového vozidla, doposiaľ 4-krát (prekročenie povolenej rýchlosti, státie na prechode pre chodcov), ktoré priestupky boli vyriešené napomenutím či uložením blokových pokút v nízkych sumách, išlo teda o priestupky s menšou závažnosťou.

13.5. Je ale pravdou, že sa obžalovaný v minulosti už dopustil obdobného protiprávneho konania v doprave, keď jazdil pod vplyvom alkoholu, konkrétne 12.11.2018, za čo mu bola uložená sankcia zákazu činnosti vo výmere 8 mesiacov a pokuta vo výške 500 €. V súvislosti s týmto protiprávnym konaním bola preskúmaná aj jeho zdravotná spôsobilosť, kedy sa podrobil odbornému poradenstvu a preskúmala sa jeho závislosť od alkoholu, pričom nebola zistená závislosť. Z toho je zrejmé, že síce nejde o vzorného vodiča, čo správne okresný súd premietol do nepriznania poľahčujúcej okolnosti vedenia riadneho života podľa § 36 písm. j) Tr. zák., no na strane druhej nejde ani o extrémne nedisciplinovaného vodiča, ktorý by svojim nezodpovedným správaním v cestnej premávke pravidelne a sústavne ohrozoval ostatných účastníkov cestnej premávky. Od prvého vedenia motorového vozidla pod vplyvom návykovej látky uplynula značná doba, v rámci ktorej obžalovaný v podstate viedol riadny život. Aj podľa názoru krajského súdu už samotné odhalenie trestného činu, jeho odsúdenie, negatívne zhodnotenie osoby páchateľa a jeho konania odsudzujúcim rozsudkom majú z hľadiska individuálnej, ako aj generálnej prevencie také účinky, aké sleduje účel trestu v zmysle Tr. zák., pričom sú znásobené potenciálnou hrozbou premeny trestu pri nevedení riadneho života v skúšobnej dobe podmiennečného odsúdenia.

13.6. U takéhoto prvopáchateľa trestnej činnosti je aj podľa názoru krajského súdu možné celkom racionálne očakávať, že už uloženie trestu odňatia slobody s podmiennečným odkladom jeho výkonu spolu s trestom zákazu činnosti naplnení účel trestu sledovaný ust. § 34 Tr. zák., tu najmä z hľadiska individuálnej prevencie. Nemožno tiež opomenúť odstrašujúci účinok samotného trestného konania.

13.7. Inak vyjadrené, pokiaľ ide o druh trestu, okresný súd z dôvodov rozvedených vyššie v texte postupoval správne a zákonne, keď obžalovanému uložil trest odňatia slobody s podmiennečným odkladom jeho výkonu. Ani krajský súd nepovažoval za nevyhnutné na obžalovaného vplyvať výkonom nepodmienečného trestu odňatia slobody. Takýto postup si nevyžaduje ani účinná ochrana spoločnosti a ani náprava tohto konkrétneho páchateľa. V tejto časti teda krajský súd nezhliadol dôvodnosť odvolania prokurátora.

13.8. Okresný súd síce u obžalovaného správne preskúmaval pomer a mieru závažnosti poľahčujúcich a priťažujúcich okolností, no ich výsledný pomer ustálil nesprávne. Krajský súd odvolacím prieskumom zistil, že odvolanie prokurátora namietajúce porušenie zákona v prospech obžalovaného je dôvodné v časti, kde okresný súd obžalovanému priznal poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 písm. n) Tr. zák., teda že napomáhal pri objasňovaní trestnej činnosti príslušným orgánom. Aby bolo možné danú poľahčujúcu okolnosť obžalovanému priznať, muselo by k samotnému priznaniu z jeho strany pristúpiť aj uvedenie údajov, ktoré umožňujú vytvoriť si komplexnejší obraz o okolnostiach činu, poprípade aktívna účasť obžalovaného na iných dôkazných úkonoch, než je jeho výsluch (rekonštrukcia, vyšetrovací pokus, preverka výpovede na mieste činu). Taká súčinnosť musí byť poskytnutá orgánom prípravného konania, nakoľko už tie musia objasniť čin (a to aj procesným dokazovaním, vedeným v zmysle § 2 ods. 10 Tr. por., nie len „operatívne“) do tej miery, aby mohla byť podaná obžaloba. V tomto prípade sa obžalovaný síce priznal k spáchaniu trestného činu už v prípravnom konaní, avšak k tomuto nepristúpila žiadna iná skutočnosť, resp. žiadne napomáhanie, ktoré musí zahŕňať aktívnu spoluprácu pri objasňovaní vlastnej trestnej činnosti pri vyšetrovaní, sa z jeho strany nekonalo. Pre úplnosť treba uviesť, že vyhlásenie obžalovaného o vine na hlavnom pojednávaní nezakladá dôvod na aplikáciu ust. § 36 písm. n) Tr. zák. Nesprávnym priznaním tejto poľahčujúcej okolnosti tak bol porušený zákon v prospech obžalovaného (§ 321 ods. 1 písm. d) Tr. por.).

13.9. Správne mal teda okresný súd u obžalovaného zistiť pri neexistencii priťažujúcich okolností len jednu poľahčujúcu okolnosť, že sa k spáchaniu trestného činu priznal a jeho spáchanie úprimne oľutoval (§ 36 písm. l) Tr. zák.). Vo finále však správne okresný súd skonštatoval u obžalovaného prevahu poľahčujúcich a správne aplikoval ust. § 38 ods. 3 Tr. zák., teda znížil hornú hranicu zákonom ustanovenej trestnej sadzby z 12 mesiacov o jednu tretinu na 8 mesiacov. Trest odňatia slobody tak bolo možné v tejto veci ukladať až na 8 mesiacov.

K výmere trestu

14. Ako už bolo vyššie uvedené, okresný súd postupoval správne, keď obžalovanému uložil trest odňatia slobody s podmieneným odkladom jeho výkonu. Ani krajský súd nepovažoval za z dôvodov rozvedených vyššie v texte za nevyhnutné na obžalovaného vplývať výkonom nepodmieneného trestu odňatia slobody.

14.1. Pokiaľ ide o obžalovaným namietanú výmeru trestu, krajský súd vyhodnotil v tejto časti jeho odvolanie ako dôvodné. Okresným súdom vymeraný 7 mesačný trest, teda blízko hornej hranice modifikovanej trestnej sadzby, považoval aj krajský súd za neprimerane prísny v kontexte prevahy poľahčujúcich okolností, postoja obžalovaného k spáchanej trestnej činnosti vrátane jeho vyhlásenia o vine, ako aj k osobe obžalovaného ako bola popísaná vyššie v texte.

14.2. Rovnako podľa názoru krajského súdu okresný súd vcelku nadbytočne a neprimerane ukladal obžalovanému v rámci skúšobnej doby aj probačný dohľad nad jeho správaním spolu s predmetným obmedzením a povinnosťou. Úplne postačuje „jednoduchá“ skúšobná doba bez probačného dohľadu, keďže podstatné je hlavne to, aby bol obžalovaný po určitý čas odstavený od možnosti viesť motorové vozidlá v cestnej premávke a nie to, či v skúšobnej dobe pije alebo nepije alkoholické nápoje, pokiaľ nejazdí. To platí o to viac, ak škodlivé užívanie alkoholu u neho v rámci tohto trestného konania objektivizované nebolo a v minulosti absolvoval aj odborné poradenstvo. Tieto skutočnosti v spojení s charakteristikou obžalovaného, ktorá je uvádzaná vyššie v texte tohto uznesenia, viedli krajský súd k záveru, že trest uložený obžalovanému bol neprimerane prísny (§ 321 ods. 1 písm. e) Tr. por.).

14.3. Keďže výsledky dokazovania vykonaného pred okresným súdom umožňovali, aby krajský súd po zrušení rozsudku v tejto časti sám rozhodol, tak aj učinil a obžalovanému podľa § 289 ods. 1 Tr. zák., pri prevahy poľahčujúcich okolností podľa § 38 ods. 3 Tr. zák. (krajský súd u obžalovaného vzhliadol jednu poľahčujúcu okolnosť - podľa § 36 písm. l) Tr. zák. – k spáchaniu trestného činu sa priznal a tento úprimne oľutoval) uložil trest odňatia slobody vo výmere 3 mesiace, ktorého výkon mu podmienčne odložil podľa § 49 ods. 1 písm. a) Tr. zák. a podľa § 50 ods. 1 Tr. zák. mu určil skúšobnú dobu, konkrétne na 2 roky, ktorú považoval za dostatočnú na to, aby obžalovaný spoločnosti preukázal, že išlo z jeho strany len o exces z inak riadne vedeného života ako to verbalizoval v súdnom konaní.

K trestu zákazu činnosti

15. Podľa § 61 ods. 1 Tr. zák., trest zákazu činnosti spočíva v tom, že sa odsúdenému po dobu výkonu tohto trestu zakazuje výkon určitého zamestnania, povolania alebo funkcie alebo takej činnosti, na ktorú treba osobitné povolenie alebo ktorej podmienky výkonu upravuje osobitný predpis.

Podľa § 61 ods. 2 Tr. zák., trest zákazu činnosti môže súd uložiť na jeden rok až desať rokov, ak sa páchatel dopustil trestného činu v súvislosti s touto činnosťou.

15.1. Keďže sa obžalovaný dopustil trestného činu v súvislosti s vedením motorového vozidla, správne mu okresný súd uložil aj trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá každého druhu v cestnej premávke podľa § 61 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. Uloženie tohto druhu trestu si v tomto prípade nepochybne vyžaduje účinná ochrana spoločnosti, tu najmä ostatných účastníkov cestnej premávky pred páchatelmi tohto druhu trestnej činnosti. Pritom práve uloženie tohto druhu trestu predstavuje podľa názoru krajského súdu tú najúčinnnejšiu ochranu spoločnosti, keďže páchatela ako vodiča na určitý čas úplne vyradí z cestnej premávky

15.2. Pokiaľ ide o trojročnú výmeru tohto trestu, táto je uložená približne v strede modifikovaného zákonného rozpätia podľa § 38 ods. 3 k § 61 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. a aj krajský súd ju považuje za primeranú nielen okolnostiam prípadu, ale aj osobe obžalovaného, najmä s poukazom na jeho priestupkovú minulosť v doprave, ale aj vzhľadom na prokurátorom prízvukovanú hladinu alkoholu v krvi obžalovaného počas vedenia vozidla.

15.3. Pokiaľ sa obžalovaný odvolaním domáhal uloženia kratšieho trestu zákazu činnosti z dôvodu, že vodičské oprávnenie potrebuje pre výkon zamestnania, resp. celkovo kvôli živobytiu, v tejto časti jeho odvolanie nebolo dôvodné. Potreba dochádzania za prácou autom nie je okolnosťou, ktorá by odôvodňovala uloženie kratšieho trestu zákazu činnosti. Nejde o nič výnimočné, práve naopak je úplne bežné, že tisíce ľudí dochádzajú denne za prácou svojim vozidlom. Takže na uvedené mal myslieť obžalovaný skôr, ako si v stave ťažkej opitosti sadol za volant a ohrozil tak ostatných účastníkov cestnej premávky. Treba zdôrazniť, že v roku 2018 bol štátom upozornený na to, že vedenie vozidla pod vplyvom návykovej látky je v rozpore so zákonom (vtedy ako priestupok v doprave), no evidentne administratívne postihnutie 500 € pokutou a 8 mesačným trestom zákazu činnosti nepôsobilo na neho dostatočne odstrašujúco a ani výchovne, keďže čin zopakoval. Aktuálne viac ako štvornásobne vyšší trest zákazu činnosti už tento účinok aj podľa názoru krajského súdu mať nepochybne bude.

K neuloženiu trestu prepadnutia veci

16. Podľa § 60 ods. 1 Tr. zák., súd uloží trest prepadnutia veci,

a) ktorá bola použitá na spáchanie trestného činu,

b) ktorá bola určená na spáchanie trestného činu, alebo

c) ktorá je výnosom z trestnej činnosti.

Podľa § 60 ods. 6 písm. b) Tr. zák., ustanovenie odseku 1 sa nepoužije, ak hodnota veci je v zjavnom nepomere k miere závažnosti prečinu.

- 1.
- 2.
- 3.
- 4.
- 5.
- 6.
- 7.
- 8.
- 9.
- 10.
- 11.
- 12.
- 13.
- 14.
- 15.
- 16.
- 17.
- 18.
- 19.
- 20.
- 21.
- 22.
- 23.
- 24.
- 25.
- 26.
- 27.
- 28.
- 29.
- 30.

16.1. Pokiaľ ide o neuloženie trestu prepadnutia veci, okresný súd postupoval správne, keď tento druh trestu neukladal. Krajský súd je toho názoru, že uloženie tohto druhu trestu by v spojení s podmieneným trestom odňatia slobody a trestom zákazu činnosti vedenia motorových vozidiel bolo vo výsledku pre obžalovaného neprimerane prísne po zohľadnení druhu a povahy stíhaného trestného činu (nedbanlivostný, ohrozovací trestný čin bez spôsobeného následku, z hľadiska typovej závažnosti ide pri prečine ohrozenia pod vplyvom návykovej látky v jeho základnej skutkovej podstate podľa § 289 ods. 1 Tr. zák. stále o trestný čin, ktorý je jeden z najmiernejšie trestných v celom zákone), osoby obžalovaného a jeho postoja k spáchanej trestnej činnosti (prvopáchateľ, priznal sa a úprimne oľutovať, pred súdom vyhlásil vinu) a v neposlednom rade aj po zohľadnení hodnoty veci, o ktorej prepadnutie ide.

16.2. Krajský súd pripomína, že účelom trestu nie je páchatelovi trestného činu spôsobiť čo najväčšiu ujmu, ale uložiť mu primeraný, stavu veci a zákonu zodpovedajúci trest, ktorého zložky (represívna a výchovná) budú v potrebnej rovnováhe (pozri body 12.1. až 12.7. tohto odôvodnenia). Podľa názoru krajského súdu by súčasným uložením aj trestu prepadnutia uvedenej veci bola táto rovnováha narušená a vo výsledku by potom trest ako celok pôsobil príliš represívne a nespravodlivo voči obžalovanému. Z tohto dôvodu krajský súd v tejto časti odvolaniu prokurátora nevyhovel.

Záverečné zhrnutie

17. Na základe prezentovaných úvah krajský súd vyhodnotil obe podané odvolania ako dôvodné, preto na verejnom zasadnutí zrušil postupom podľa § 321 ods. 1 písm. d), písm. e), ods. 2 Tr. por. napadnutý rozsudok v časti výroku o treste a spôsobe jeho výkonu a následne podľa § 322 ods. 3 Tr. por. sám rozhodol spôsobom uvedeným v enunciiate.

17.1. Tento rozsudok bol prijatý senátom jednomyseľne (§ 163 ods. 4 Tr. por.).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný ďalší riadny opravný prostriedok.